

Njoelkedassh ohtsemebaseradamme dárjose 2019 Evtiedimmie learoevierhtijste

Áarjelsaemien

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Ávjovárgeaidnu 50
9730 Karasjok/Karášjohka
Tellefovne +47 78 47 40 00
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no

Sisvege

1.1	<i>Ulmie jih prioriteradimmieh däärjoeöörnegasse</i>	4
1.1.1	Ulmie däärjoeöörnegasse	4
1.1.2	Prioriteradimmieh	4
1.1.3	Krïevenassh juktie ulmiem jaksedh	5
1.2	<i>Ohtsemen hammoe jih sisvege</i>	5
1.2.1	Däärjoedåastoje / Gie maahta ohtsedh	5
1.2.2	Ohtsememierie.....	5
1.2.3	Krïevenassh ohtsemasse	5
1.2.4	Krïevenassh ohtsijasse.....	5
1.3	<i>Ryöknedimmienjoelkedassh jih tjïelkestimmieh</i>	6
1.3.1	Ryöknedimmienjoelkedassh	6
1.3.2	Tjïelkestimmieh:	7
1.4	<i>Ohtsemegïetedimmie</i>	8
1.4.1	Ohtsemegïetedimmie.....	8
1.4.2	Nænnoestimmie jih jååhkesjimmie.....	8
1.4.3	Krïevenassh däärjoedåastoejasse	8
1.4.3.1	Byjjes, pedagogeles jih teknikheles krïevenassh learoeverhtide	8
1.4.3.2	Teknikheles krïevenassh digitaale learoeverhtide	10
1.4.4	Geervehtimmiemierie	10
1.4.5	Jarkelimmieh våaroeminie däärjose	10
1.4.6	Maaksoekrïevenassh	11
1.5	<i>Reekteme</i>	11
1.5.1	Reekteme ulmiejaksemen mietie.....	11
1.5.2	Reekteme reeknehlåhcoe	11
1.5.3	Goeredimmie jih evalueradimmie.....	12
1.5.4	Bååstedemaaksoe jih hiejhteme däärjoste	12

1.1 Ulmie jñh prioriteradimmieh däärjoeöörnegasse

1.1.1 Ulmie däärjoeöörnegasse

- Saemien learohkh maehtieh saemien learoeverhtieh áadtjodh gaajhkine golme saemien gieline gaajhkine faagine jñh mah leah maadthlierehtimmien learoesoekjesjieverhkien mietie.

1.1.2 Prioriteradimmieh

Saemiedigkie däärjoem vadta siejhme jñh sjñere sjñehteladteme learoeverhtide. Maahta däärjoem daase vedtedh: orre-evtiedimmie, parallelleláhkoeh, orre trygkeme vierhtieh, revideradimmie daaletje learoeverhtijste, lissiebiehkieh jallh lissiehtassh learoeverhtide.

Dastegh edtja däärjoem prosjektide ohtsedh daan jaepien prioriteradimmiesuerkiej álkoli, tjuara aktem buerkiestimmien jñh vihtiestimmien daerpiesvoeten bijre baalte bñejedh.

Learoeverhtieh áarjelsaemien:

- Siebriedahkefaage. Siebriedahkedaaarjoe 8. - 10. jaepiedaltese.
- Siebriedahkefaage. Histovrije 5. -10. jaepiedaltese.
- Eatnemefaage 5. - 7. jaepiedaltese.
- Saemien mubpiengieline, learoeverhtieh mah barkoem skreejrehtieh guktie mubpiengiëlelearohkh funksjovnelle guektiengieline sjidtieh.
- Däärjoe aalkeme jñh daaletje learoeverhtide, mejtie daerpies orre learoesoekjesjidie sjñehtedidh mah evtiesuvvieh faageorrestimmien sjñekenisnie.

Learoeverhtieh julevsaaemien:

- Siebriedahkefaage. Siebriedahkedaaarjoe 8. - 10. jaepiedaltese.
- Saemien mubpiengieline, Saemien 2 8. – 10 jaepiedaltese/Saemien 3 jáarhkelierehtimmie, daltese 4-6.
- Saemien voestesgieline Jáa1.
- Saemien voestesgieline 8. - 10. jaepiedaltese.
- Saemien mubpiengieline, learoeverhtieh mah barkoem skreejrehtieh guktie mubpiengiëlelearohkh funksjovnelle guektiengieline sjidtieh.
- Däärjoe aalkeme jñh daaletje learoeverhtide, mejtie daerpies orre learoesoekjesjidie sjñehtedidh mah evtiesuvvieh faageorrestimmien sjñekenisnie.

Learoeverhtieh noerhtesaemien:

- Båatsoefaage jáarhkelierehtimmesne.
- Saemien mubpiengieline, learoeverhtieh mah barkoem skreejrehtieh guktie mubpiengiëlelearohkh funksjovneles guektiengieline sjidtieh.
- Däärjoe aalkeme jñh daaletje learoeverhtide, mejtie daerpies orre learoesoekjesjidie sjñehtedidh mah evtiesuvvieh faageorrestimmien sjñekenisnie.

Sjñere sjñehteladteme learoeverhtieh noerhte-, julev- jñh áarjelsaemien vielie goh siejhme sjñehtedimmie:

- Tjoejegærjah learoehkidie mah náakebelaakan vuejnieh, ADHD konsentrasjovnetsagkesh, dysleksije jallh jeatjah lohkemetsagkesh, fysiske funksjovnegiehpiedimmie man ávteste geerve

gærjam lohkedh, v.g. CP, ME jallh Parkinson, kognitijve haestemh jïh gïeletsagkesh skïemtjelassen jallh skaaran gaavhtan.

- Learoeverhtieh mah inkluderadimmiem, sosijaale relasjovnh jïh aktivyöki barkoem mubpiegumie gorredieh.
- Learoeverhtieh tjïelke progresjovnine jïh daltesejuekieminie.

Dåaresthfaageles teema:

- Learoeverhtieh mah irhkemem, geeruvevoetem, vædtsoesvoetem jïh daaresjimmiem heerredieh.

1.1.3 Krïevenassh juktie ulmiem jaksedh

- Lissiehtamme veahka saemien learoeverhtijste gaajhkine golme saemien gïeline gaajhkine faagine mah Leah maadthlierehtimmien learoesejkesjeverhkien mietie.

Bïevnesh mah edtjeh vuesiehtidh man gâhkese bâateme ulmiejaksemen bïjre Leah:

- Man gellie bæjhkohtamme learoeverhtieh (gïele,faage, jaepiedaltese jïh sâarhte).
- Staatusereehtsh dâarjoedâastoejijstie evtiedimmien bijjelen learoeverhtijste
 - Nïerhkeme prosjekth
 - Geervehtamme prosjekth

1.2 Ohtsemen hammoe jïh sisvege

1.2.1 Dâarjoedâastoje / Gie maahta ohtsedh

- Bertemh, sielth, byögkeles jïh privaate institusjovnh

Sielth, institusjovnh jïh siebrieh mah dâarjoem dâastoeh tjuerieh registreradamme ârrodh Enhetsregisterisnie Nöörjesne.

1.2.2 Ohtsememierie

- Ohtsememierie suehpeden 2.b.

Ohtsemh mah Leah seedteme daan biejjien mænngan eah gïetesovvh.

1.2.3 Krïevenassh ohtsemasse

- Saemiedigkien digitaale ohtsemegoere edtja âtnasovvedh.
- Ohtsemh mah eah Leah ohtsemekrïevenassi mietie heajhtasuvviah.
- Âllesth budsjedte mij âasa-aarvehtsem jïh finansieradimmiesoejkesjem vuesehte.
- Dïhte guhte ohtsemem vuelietjaala, tjuara luhpiem utnedh dïedtem bïejedh sieltese/institusjovnese.

1.2.4 Krïevenassh ohtsijasse

- Ohtsijen gïehtelimmie edtja dej siëjhme laaki jïh njoelkedassi mietie ârrodh, daan nuelesne skaehtie-, lissiemaaksoe- jïh reeknehlâhkoelaaki mietie.

- Råajvarimmie mïsse dåarjoen åhtsa, ij maehtieh tjirrehtamme jallh aalkeme årrodh åvtelen Saemiedigkie lea ohtsemem dååsteme. Gosse sjïere fåantoeh gååvnesieh, maahta daam njoelkedassem sliejhtedh.
- Ohtsije edtja dagke jeatjah byögkeles dåarjoen bijre bievnedh.

1.3 Ryöknedimmienjoelkedassh jïh tjïelkestimmieh

1.3.1 Ryöknedimmienjoelkedassh

Saemiedigkien ryöknedimmievåarome edtja åtnasovvedh dan gåhkese gåarede.

a) Evtiedimmie maanusistie

Maanusebarkoe trygkeme learoevierhtide lea teekste dorjesasse jïh teekste guvvide.

Maanusebarkoe digitaale learoevierhtide lea teekste dorjesasse, teekste guvvide, produksjovneteekste jïh teekste tjoejefijlide.

Tjælijh jïh jarkoestæjjah frijje åstedh göökte jaepiej raajan latjkoen mietie tjælijen jallh jarkoestæjjan barkoevedtiejinie, jallh tjælijehonoraare orre teekstese 2500 kråvnaj raajan fierhten sæjroen åvteste 2000 dïedtelimmiejgumie.

Honoraare jarkoestimmien, sjïehtedimmien, orrestimmien jïh orrestehtemen åvteste daaletje teekstese jallh learoevierhtijste, 1 500 kråvnaj raajan fierhten sæjroen åvteste 2000 dïedtelimmiejgumie.. Edtja frijjeåstemem tjæliejijstie buerkiestidh jïh vihtiestidh.

Tjælemestaeriedimmie jïh gielebisseme 200 kråvnaj raajan fierhten sæjroen åvteste 2000 dïedtelimmiejgumie.

Referansedåehkie 50 000 kråvnaj raajan. Jis daerpies maahta stuerebe dåarjoen bijre syökedh learoevierhkide, parallellelåhkojde jïh sjïere sjïehteladteme learoevierhtide. Edtja maaksojde spesifiseradidh.

Dåarjoe jeatjah sisvegasse goh guvvieh, illustrasjovnh, reaktah jïh vielie.:

Edtja dam åasa-aarvehtsisnie spesifiseradidh. Edtja honoraarem reaktåestemen åvteste vihtiestidh. Edtja jeatjah åasah spesifiseradidh.

b) Produksjovne

Trygkeme learoegærjah jïh e-gærjah, vuesiehtimmien gaavhtan e-pub, flipping-book jïh pdf:

Ållesth produksjovneeåasah (åasa fierhten learoevierhtien åvteste) leah redaksjovnelle åasah jïh teknikkeles produksjovne, jïh dåarjoe olkese ryöknesåvva learoegærjan ållesth stoeredahken mietie, neebneme goh 16-sæjroen aarhkh (sæjroelåhkoje fierhtene aarhesne lea 16).

Akte daejstie åasakategorijijste åtnasåvva:

Åasakategorije 1: raajan 50 % illustrasjovnh, raajan 21 000 kråvnah fierhten aarhken åvteste.

Åasakategorije 2: vielie goh 50 % illustrasjovnh, raajan 24 000 kråvnah fierhten aarhken åvteste.

Illustrasjovnh leah fotografijh, guvvieh, tabellh, formelh jïh vielie.

Redaksjonelle åasah leah gieleldh, faageles jïh pedagogeles gietedimmie jïh tjælemestaeriedimmie.

Teknikheles produksjovne lea hammoe, paehperekvaliteete, klaerieátnoe, tjaelemestaeriedimmieh, ávtebielieh, gærjanoereme jïh jeatjah barkoe mij lissine bata.

Gosse e-gærja dorjesvva edtja olkese giesedh aerviedamme trygkemeasah.

Digitaale learoevierhtieh:

llesth produksjovneasah leah redaksjovnelle maaksoeh jïh teknikheles produksjovne. Man jïjnje evtiedimmiebarkoe jïh sisvegeproduksjovne lea, lea jearohke learoevierhtien kompleksiteeteste.

Man komplekse lierehtimmievierhtie lea, daan aerviedimmien mietie dorjesvva:

Gaskoeh komplekse - nnetji multimedialiteete, pleenteme dorjesh (naakede sekvensielle, naakede ij).

Multimediaale/multimodaale (tjoeje, guvvie, videove), ij sekvensielle, spielh, simuleradimmieh, interaktiviteete.

Ohtsije edtja buerkiestidh man vteste daam teknikheles vuekiem veeljeme.

Tejmoeasa 680 krvnaj raajan.

c) Sïejhme asah

Trygkeme learoevierhtieh:

Lissine maahta tsiehkeste b) produksjovneasijste, aktem lissiehtassem aerviedidh raajan 100 % sïejhme eside basisebjkhoehtimmien vteste, jïh raajan 60 % baaltelhkoej vteste. Sïejhme asah leah jeatjah maaksoeh mejtie berteme tna juktie learoevierhtiem bjkhoehtidh, bieleden dihte maam doh jeatjah sakategorijh maeksieh.

Digitaale learoevierhtieh:

Maahta gaajhkh sïejhme asah mah leah produksjovnen gaavhtan meatan vaeltedh basisebjkhoehtimmien vteste, jïh raajan 60 % baaltelhkoej vteste.

1.3.2 Tjïelkestimmieh:

Mieriedimmien mietie hpehtimmielaakesne § 17 - 1, learoevierhtieh leah naemhtie tjïelkestamme:

- Learoevierhtieh leah gaajhkh trygkeme, ij-trygkeme jïh digitaale biehkïeh mah leah evtiesovveme juktie lierehtimmesne nuhtjedh. Dah maehtieh aktegh rrodh jallh meatan rrodh aktene elliesvoetesne, jïh oktegh jallh ektesne maahtoelumiem feerhmie Learoesoejkesjevierhkesne Maahtoelutnjemasse.

1.4 Ohtsemegietedimmie

1.4.1 Ohtsemegietedimmie

- Vuarjasjimmesne ohtsemijstie giehtjedibie mejtie raaivarimmie lea Saemiedigkien prioriteradimmiej sisnjeli faageles sisvegen, profesjonalityeten jih kvaliteeten bijre. Gaskem jeatjah vuarjesje mejtie gaarede prosjektem praktihkeles tjirrehtidh.
- Gosse ohtsemh gietesuvvieh Saemiedigkie maahta vuarjasjidh man guhkiem ohtsije/giehtelimmie vaaseme, ohtsijen/giehtelimmien stabiliteete, soliditeete jih mejtie ohtsije nuepiem atna prosjektem tjirrehtidh.
- Saemiedigkie maahta kreditebievnesh veedtjedh ohtsijen bijre.
- Sijhtebe faatoes reektehtsh jih fer seenhte geervehtimmiem prosjektijste aaktedh aarebi daarjoeamhtesinie.
- Ohtsemh mah eah ohtsemekrievenasside illh sijhtieh nyojhkesovvedh.
- Ohtsemh iktemearan gietesuvvieh jih eannan golme askh dehtie biejjeste mijjeh ohtsemem daasteme.
- Saemiedigkie maahta vielie dokumentasjovnen mietie gihtjedh jallh tjaaangkose gohtjedidh juktie maam akt tjielkestidh.
- Saemiedigkie nuepiem atna ohtsesummem jih stoeredahkem prosjektete staeriedidh goh akte bielie vuarjasjimmeste daarjoevierhtiej allesth miereste.

1.4.2 Nænnoestimmie jih jaahkesjimmie

- Daarjoedaastoje edtja eannan 5 vahkoeh daarjoeprievien daatovistie daarjoekrievenasside tjaaleldh jaahkesjidh. Dastegh Saemiedigkie ij krievenassejaahkesjimmiem daastoeh, dellie ohtsije daarjoem dassa bieleden vielie bieljelimmie.
- Daarjoe easkah maaksasavva gosse daarjoedaastoje lea daarjoeprievien krievenassh jaahkesjamme jih vuelietjaaleme. Dihte guhte krievenasside vuelietjaala tjuara luhpiem utnedh diedtem biejedh siehtese/institusjovnese.

1.4.3 Krievenassh daarjoedaastoejasse

- Daarjoedaastoje edtja bievnedh Saemiedigkie lea raaivarimmiem/prosjektem daarjeme.
- Nænnoestimmien maenngan daarjoen bijre maahta aajvahkommes ij vielie daarjoem aadtjodh seamma raaivaræmman/prosjektese.
- Daarjoedaastoje edtja mirrestalleme- jih gellievoeteperspektijvem utnedh sov barkosne jih sov dïenesjinie jih dorjesinie.

1.4.3.1 Byjjes, pedagogeles jih tehnikheles krievenassh learoevierhtide

- Learoevierhtieh edtjeh trygkeme hammosne dorjesovvedh, goh akte kombinasjovne trygkeme jih digitaale biehkijste, jallh goh tjielke digitaale biehkje. Sjïere sjïehteladteme learoevierhtide konkretiseradimmiedalhketjh maehtieh aaj syöhtehke arrodh.
- Byöroe gaajkh learoevierhtieh learoehkidie sjïehtedidh mah aelhkje sjïehteladtemem daarpesjeh, v. krievenassine sjïehtedamme lierehtimmiem bijre.
- Sjïere sjïehteladteme learoevierhtieh leah dehtie learoehkidie mah vielie sjïehtedamme sjïehteladtemem daarpesjeh jih naa stoerre individuelle sjïehteladtemem daarpesjeh.

- Edtja learoeverhtieh evtiedidh dej orre learoeseojkesji mietie mah nænnoestamme sjidtieh 2019. Gosse edtja learoeverhtieh revideradidh edtja aaj dejtie orre learoeseojkesjidie vāaroemasse biejedh.
- Dennie gaervies learoeverhtesne edtja tjāadtjodh man ulmiedāahkan jīh faagese learoeverhtie lea evtiesovveme jīh mejtie learoeverhtie lea āllesth. Jis learoeverhtie ij leah āllesth edtja tjāadtjodh mah teemah/suerkieh faageste/faagijste mah feerhmesuvvieh.
- Evtiedimmesne learoeverhtijste edtja saemien reaktatjaelemevuekieh fulkedh jīh jāāhkesjamme termh nuhtjedh. Jāāhkesjamme termh leah termh mah baakoegærjine/-læstojne gāāvnesieh. Dastegh orre termh dorjesuvvieh, dāarjoedāastoje edtja Saemiedigkien njoelkedassh terminologijebarkose fulkedh, jīh dejtie jāāhkesjæmman seedtedh Gielegaalitjasse. Jis termh leah ātnasovveme aktene gaervies learoeverhtesne mah eah leah jāāhkesjamme Gielegaalitijstie, edtja baakoelæstoe learoeverhtesne āroddh mij termide buerkeste.
- Hammoedimmesne learoeverhtijste edtja dam abpesaemien perspektijvem krōōhkestidh jīh dam jienebekultuvrelle siebriedahkem gorredidh juktie learohki identiteetem nænnoestidh jīh dej perspektijvem vijriedidh. Learoeverhtine gusnie siejhmelaakan saemien siebriedahki, kultuvren jīh histovrijen bijre tjaala, lea vihkeles teekste jīh guvvieh gellievoetem Saepmesne vuesiehtieh.
- Edtja learoeverhtide hammoedidh guktie dah mīrrestallemem jīh seammavyōrtegsvoetem eevtjiej jīh sierredimmiem heerredieh, v. mīrrestalleme- jīh sierredimmielaakine § 27.
- Gosse learoeverhtieh evtede jienebi biekiejgumie dāarjoedāastoje byōroe tjaelije/jarkoestæjjadāehkiem utnedh unnemes 3-4 almetjigumie juktie tjerrehtimmiem prosjektete gorredidh.
- Dāarjoedāastoje edtja referaansedāehkiem tseegkedh sjyōhtehke giele- jīh faagepedagogeles maahtojne jīh learoeverhtimaahtojne mij edtja prosjektem dāarjedidh jīh viehkiehtidh guktie learoeverhtie hijven kvaliteetem āādtje. Gosse edtja digitaale learoeverhtieh darjodh, IKT-maahtoe jīh maahtoe pedagogeles ātnoen bijre IKT:ste digitaale biehkijste edtijeh meatan āroddh referaansedāehkesne.
- Dāarjoedāastoje edtja latjkoem utnedh tjaelijigumie, illustratōorigumie, jarkoestæjjajgumie jīh jeatjah dāarjoetæjjajgumie mij luhpede abpe learoeverhtie jallh bielieh learoeverhteste maehtieh bæjhkohtamme jīh geerjehtamme sjīdtedh, jallh gærjine dorjesovvedh , elektrovneles hammosne (daan nuelesne nedteversjovne) jallh saaht mennie jeatjah medijumesne.
- Dāarjoedāastoje edtja latjkoem utnedh tjaelijigumie mij luhpede learoeverhtie, eevre namhtah, edtja maehtedh jarkoestamme sjīdtedh jieniebidie saemien gielide.
- Dāarjoedāastoje edtja, eevre namhtah, maanusem elektrovneles hammosne laehpedh staateles darjoejidie juktie lāhkoeh sjiehteladtedh vujnemeheaptoes jīh lohkemeheaptoes almetjidie, jallh almetjidie mah jeatjah jīh lissie govlesadtemem daarpesjiej. Sisvege dennie elektrovneles maanuisnie tjuara seamma āroddh goh dennie gaervies lāhkosne, jīh aktene lāhkosne jīh hammosne āroddh maam maahta guhkiebasse gietedidh siejhme daatovrinie. Manuse tjuara öörneldihkie āroddh jīh tjierrestamme baakoeh, bijijetjaalegh j.v. tjuerieh tjielkestamme āroddh kodajgumie.
- Dāarjoedāastoje edtja gyhtjelassen mænngan, eevre namhtah maanusem laehpedh elektrovneles hammosne Saemien gieleteknologeles jarngese Universiteetesne Romsesne mij gieleteknologeles programmem evtede. Sisvege dennie elektrovneles maanuisnie tjuara seamma āroddh goh dennie gaervies lāhkosne, jīh aktene lāhkosne jīh hammosne āroddh maam maahta guhkiebasse gietedidh siejhme daatovrinie. Manuse tjuara öörneldihkie āroddh jīh tjierrestamme baakoeh, bijijetjaalegh j.v. tjuerieh tjielkestamme āroddh kodajgumie. Deellije edtja

bievnedh magkeres formaate mij lea átnasovveme jñh guktie maahta dam rñhpestidh.

<http://giellatekno.uit.no/>

- Dáarjoedáastoje edtja 20 láchkoeh sñejhme learoevierhtijste jñh 10 láchkoeh jallh latjkeme láchkoeh deelledh sñjere sñjehoteladteme learoevierhtijste Saemiedægkan. Gosse lea digitaale learoevierhtiej bijre dáarjoedáastoje edtja tjaangemebievnesesh seedtedh Saemiedægkan.
- Dáarjoedáastoje diedtem átna deallahtimmien jñh maarhkededoekemen ávtteste learoevierhtijste.
- Dáarjoedáastoje edtja hoksedh trygkeme biehkiesh maarhkedese faalasuvvieh unnemes vijhte jaepieh.
- Dáarjoedáastoje edtja hoksedh digitaale biehkiesh juhtieh jñh dejtie gorredidh unnemes vijhte jaepieh dehtie baeleste dah gáávnesieh.

1.4.3.2 Teknihkeles krievenassh digitaale learoevierhtide

- Evtiedimmie digitaale learoevierhtijste, mah leah evtiesovveme dejnie aajkojne lierehtimmiedarjomh dáarjoehtidh lierehtimmie- jñh ööhpehtimmiesuerkesne, lea feerhmesovveme Mieriedimmeste universelle hammoedimmien bijre bievnese- jñh govlesadtemetehnologeles (IKT)-vuekijste. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-06-21-732?q=forskrift%20om%20universell%20utforming>. Bñhkedimmie universelle hammoedæmman: <https://uu.difi.no/krav-og-regelverk>
- Tjuara digitaale learoevierhtieh evtiedidh naemhtie guktie gáarede dejtie aelhkieslaakan orrestidh jñh sñjse vaeltedh orre learoevierhtieprosjektine.
- Digitaale learoevierhtieh edtjeh daejtie krievenasside illedh:
 - Edtja hijvenlaakan gaahpoeh standaardh nuhtjedh, jñh formaateátnoem vihtiestidh jis plug-ins jñh jeatjah vijriedimmieh nedtelohkijisnie daerpies
 - Edtja nedtebaseradamme árrোধ jallh gáaradidh gaskeviermeste váálese leessedh, jñh gáaradidh nuhtjedh ovmesse nedtelohkijigujmie jñh operatijvesysteemigujmie.
 - Digitaale learoevierhtieh (eah leah faamosne materijellese maanagiertese) edtjeh mñerhkelgovvedh Grep-referansigujmie (nasjonaale learoesejkesjedaatabaase maadthlierehtæmman). Vuartesjh aaj standarden lissiehtasse B. "Eksempel på bruk". http://grewiki.udir.no/index.php?title=Grep_og_NS4180.
 - Jis daerpies learoevierhtien sñjse tjaangedh, FEIDE edtja akte tjaangemenuepie árrোধ. <https://www.feide.no/integrasjon-med-feide>

1.4.4 Geervehtimmiemierie

- Geervehtimmiemierie lea minngemes 3,5 jaepieh dáarjoeprievien daatoven raejeste.
- Gosse sñjere fáantoeh gáávnesieh maahta 2 jaepieh guhkebe geervehtimmiemierien bijre syökedh.

1.4.5 Jarkelimmieh váaroeminie dáarjose

- Dáarjoedáastoje ij maehtieh stoerre jarkelimmieh darjodh dennie sñjöhtehke prosjektesne jallh ráajvarimmesne bieleden dam tjaaleldh Saemiedægkan buakteme jñh tjaaleldh jááhkesjimmiem Saemiedigkeste áádtjeme. Jarkelimmie jááhkesjamme finansieradimmiesoejkesjistie jñh skáárvemesoejkesjistie iktesth ryöknesávva goh akte stoerre jarkelimmie.

1.4.6 Maaksoekrievenassh

- 50 % maaksasuvvieh gosse prosjekte/råajvarimmie aalka jïh 25 % gosse prosjekte lea gaskemearan tjirrehtamme. Jïh 25 % gosse gaajhkh krievenassh nænnoestimmesne leah illeme.
- Prosjektide gusnie jienebh bielieh (learoevierhkieh jallh plearoeh), mubpie jïh minngemes bielie dâarjoste dejtie aktegs bielide maaksasuvvieh gosse gaervies sjidtieh.
- Dastegh ohtsije aarebi lea dâarjoem Saemiedigkeste åådtjeme jïh dâarjoen krievenasside miëdtelamme, maaksoe maahta tjöödtjestidh goske miëdtelimmie lea nâhkeme.

1.5 Reekteme

1.5.1 Reekteme ulmiejaksemen mietie

- Dâarjoedâastoje edtja faageles reektedh guktie prosjekte åvtese jáhta mænngan prosjekte aktem jaepiem vaaseme. Mænngan dâarjoedâastoje edtja reektedh ikth fierhten jaepien goske prosjekte lea gaervies.
- Dâarjoedâastoje edtja vierhtieåtnoen bijre reektedh Saemiedigkien reektememaallesne.
- Jis teermh leah åtnasovveme aktene gaervies learoevierhtesne mah leah jáåhkesjæmman seedteme Giëlegaaltijasse, læstoe orre teermigujmie edtja meatan årrodh galhkuvereeektehtsisnie.
- Bïevnesh dan orre gaervies learoevierhtien bijre jïh dan ektiedimmien bijre learoesoekjesjevearkhan: faage/teema, giële jïh jaepiedaltese.
- Bïevnesh mejtie learoevierhtie Saemiedigkien byjjes, faageles jïh teknikkeles krievenassh illieh
- Fierhten jaepien reektemh guktie barkoe åvtese jáhta juhtije prosjektine jutskie daerpiesvoetide sjiehtesjidh Saemiedigkien daahkoesoekjesjasse learoevierhtievtiedæmman.

1.5.2 Reekteme reeknehlåhkoe

- Reeknehlåhkoe vierhtieåtnoen bijre edtja allesth åasah jïh sijsemaaksoem vuesiehtidh. Edtja aaj meatan vaeltedh jeatjah dâarjoeh jïh sijsemaaksoeh prosjektese/råajvaræmman. Edtja ajve åasah jïh sijsemaaksoeh meatan vaeltedh mah leah ryöktesth ektiedamme tjirrehtæmman prosjektete/råajvarimmeste. Desnie gusnie jáåhkesjamme åasa-aarvehtse gååvnese, reeknehlåhkoe edtja naemhtie årrodh guktie gåarede dam åasa-aarvehtsinie viertiestidh. Dastegh stoerre joekehtsh dan jáåhkesjamme åasa-aarvehtsen jïh reeknehlåhkoen gaskem edtja dam lahtestidh.
- Staateautoriseradamme jallh registreradamme revisovre edtja reeknehlåhkoem vierhtieåtnoen bijre vihtiestidh dejtie dâarjojde mah leah 200 000 kråvnaj raejeste.
- Dâarjoedâastoejasse mij lea tjaalasovveme merverdiavgiftregisterisnie, reeknehlåhkoe edtja åasah jïh sijsemaaksoeh vuesiehtidh eksklusijve merverdiavgift. Daate ij leah faamosne dejtie mah leah lutniestamme jallh slyöhpoeh merverdiavgiftem ryöknedidh.
- Dastegh prosjekten/råajvarimmien minngemosth åasah reeknehlåhkosne leah unnebe goh jáåhkesjamme åasa-aarvehtse nænnoestimmesne, Saemiedigkie sæjhta dâarjoem seamma jïjnjem giehpiedidh.

1.5.3 Goeredimmie j̄ih evalueradimmie

- Saemiedigkie maahta giehtjedidh vierhtieh kr̄ievenassi mietie ātnasuvvieh, v. dāarjoenjoelkedassigumie § 10 mubpie lihtse j̄ih r̄ijhkerevisjovnelaaken § 12 gāalmede lihtse.
- Saemiedigkie maahta vielie biēvnesei bījre birredh mejtie ohtsije diēdtem ātna vedtedh. Daate lea faamosne dejtie biēvneseidie mah edtjeh statistihkine j̄ih jeatjah reekteminie ātnasovvedh.

1.5.4 Bāāstedemaaksoe j̄ih hiejhteme dāarjoste

- Gosse prosjekte lea geervehtamme edtja dāarjoevierhtieh mah eah leah ātnasovveme bāāstede maeksedh Saemiedægkan.
- Saemiedigkie kreava fer j̄ijnje maakseme dāarjoe bāāstede maaksasāvva.
- Saemiedigkie s̄æjhta luhpiedimmiem dāarjoen bījre bāāstede giesedh, bāāstede steeredh jallh kriēvedh maakseme dāarjoe bāāstede maaksasāvva dastegh:
 - dāarjoe dāastoje lea biēljelimmiediedtem miēdtelamme.
 - dāarjoe ij joekedimmien aajkoen j̄ih kr̄ievenassi mietie ātnasovvh mah leah vihtiestamme dāarjoe priesne
 - laajkoelassje konkursem vaajteme, raavhkije konkursevaejtemem buakteme, privaate jallh byōgkeles laajkoerāaresjimmiem dāarjoe dāastojen luvnie r̄ihpestamme, jallh dāarjoe dāastoje orreje maeksedh
 - dāarjoe dāastoje jeatjahlaakan lea n̄ænnoestimmide miēdtelamme daejnie njoelkedassine
- Dastegh dāarjoe dāastoje ij bāāstede maeksieh daagkeri veajkoej, Saemiedigkie maahta reaktoen baaktoe vaejtiedh kriēvenasse bāāstede maaksasāvva.
Dastegh dāastoje ij bāāstede maeksieh dan vadteme mierien āvtelen, maahta lissine f̄ijnehtimmesreentah kriēvedh, v. laakine, goeven 17.b. 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling
- Dastegh laajkoelassje konkursem vaajteme, prosjekten barkoe tjōōdtjeste jallh orreje, jallh dāarjoe dāastoje jeatjah fāantoej gaavhtan ij maehtieh jallh s̄ijhth b̄æjhkoeh timmiem darjodh, Saemiedigkie reaktam ātna b̄æjhkoeh timmiem āadtjodh. Dāarjoe dāastoje edtja latjkosne tjaeliejinie s̄j̄iere biēvnesh dan bījre meatan vaeltedh, j̄ih tjaelije edtja aaj dam jāāhkesjidh. Seamma latjkoen aaj faamosne jeatjah dāarjoevedtiejidie.